

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 27.6.2005
KOM(2005) 274 galutinis

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI IR EUROPOS PARLAMENTUI

**dėl Europos bendrijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų bendradarbiavimo programų
aukštojo bei profesinio mokslo ir mokymo srityje bei Europos bendrijos ir Kanados
bendradarbiavimo programų aukštojo mokslo ir mokymo srityje įvertinimo**

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI IR EUROPOS PARLAMENTUI

dėl Europos bendrijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų bendradarbiavimo programų aukštojo bei profesinio mokslo ir mokymo srityje bei Europos bendrijos ir Kanados bendradarbiavimo programų aukštojo mokslo ir mokymo srityje įvertinimo

1. ĮŽANGA

Šis komunikatas parengtas pagal 2000 m. gruodžio 18 d. Europos bendrijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų pasirašyto susitarimo 7 straipsnį¹ ir 2000 m. gruodžio 19 d. Europos bendrijos ir Kanados vyriausybės pasirašyto susitarimo 7 straipsnį².

Galutinė įvertinimo ataskaita ir bendra informacija apie programą plačiai visuomenei bus pateikta interneto adresu:

http://europa.eu.int/comm/dgs/education_culture/evalreports/index_en.htm.

2. BENDRADARBIAVIMO PROGRAMOS

2.1 Tikslai

Pagrindiniai abiejų programų tikslai – prisidėti prie geresnio tarpusavio supratimo tarp Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų bei Kanados tautų skatinimo, įskaitant geresnį kalbų, kultūrų ir institucijų išmanymą³, ir gerinti žmogiškųjų išteklių plėtros kokybę Europos Sąjungoje, Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Kanadoje.

2.2. Intervencinės priemonės

Pagrindinė priemonė yra trejų metų *konsorciųjų įgyvendinimo projektas*, kuriuo siekiama padėti studentams ir į jų studijas įtraukti tarptautines mokymo programas bei kultūrinį aspektą, derinant mokymo programų naujoves su studijomis ar mokymu užsienyje.

Pagal EB ir JAV programą taip pat skatinama parama vienerių metų *konsorciųjų parengiamiesiems projektams* ir vienerių ar dvejų metų trukmės *papildomiems veiksams*. *Parengiamųjų projektų* tikslas – suteikti galimybę mažai ar visai tarptautinės patirties neturinčioms institucijoms parengti galimą įgyvendinimo projektą. *Papildomi veiksmai* gali būti nepriklausomi arba susiję su trejų metų konsorciųjų įgyvendinimo projektu, jų tikslas – sudaryti tarptautinio bendradarbiavimo galimybes daugiadalykinėse srityse arba spręsti kokybės standartų, kreditų pripažinimo ir akreditavimo klausimus.

Kiekviename konsorciume turi būti iš viso mažiausiai šeši partneriai, iš kurių ne mažiau kaip trys partneriai turi būti Europos aukštojo mokslo arba mokymo institucijos iš trijų skirtingų

¹ Tarybos sprendimas 2001/196/EB dėl EB ir JAV susitarimo sudarymo ir pasirašymo, paskelbtas OL L71 2001 3 13.

² Tarybos sprendimas 2001/197/EB dėl EB ir Kanados susitarimo sudarymo ir pasirašymo, paskelbtas OL L71 2001 3 13.

³ Visus tikslus žr. kiekvieno dabartinio susitarimo 3 straipsnyje.

valstybių narių ir ne mažiau kaip trys partneriai iš Kanados (EB ir Kanados programa) arba Jungtinių Amerikos Valstijų (EB ir JAV programa).

Be to, pagal EB ir JAV programą yra remiama *Fulbright ir Europos Sąjungos stipendijų programa*, pagal kurią finansuojami vienerių akademinių metų arba vieno semestro trukmės moksliniai tyrimai, paskaitų skaitymas arba Europos Sąjungos reikalų ar EB ir JAV santykių studijos akredituotoje institucijoje Jungtinėse Amerikos Valstijose arba Europos Sąjungoje.

Išsamesnė informacija apie pirmiau minėtas priemones pateikiama susitarimų prieduose⁴ ir gairėse⁵, pridedamose prie paskutinių kvietimų teikti pasiūlymus dėl projektų.

2.3. Finansavimas ir rezultatai

Europos bendrija skiria finansavimą tiesioginiam konsorcių partnerių iš Europos Sąjungos naudojimui. Jungtinės Amerikos Valstijos ir Kanados Vyriausybė skiria finansavimą konsorcių partnerių iš šių šalių tiesioginiam naudojimui. Išsamesnė informacija apie finansinę paramą kiekvienai intervencinei priemonei dabartiniame finansavimo etape pateikiama kiekvienos programos interneto svetainėje⁶.

Kiekvieno susitarimo šalys finansavimą programoms skiria lygiomis dalimis. Europos Sąjungos metinis biudžetas EB ir Kanados programai sudaro apie 0,7 milijono EUR, o EB ir JAV programai – apie 1,7 milijono EUR.

	EB ir JAV programa (išskyrus Fulbright ir ES programą)				
Metai	ES finansavimas (milijonais EUR) 15 02 03 biudžeto eilutė (ex B7-830)	JAV finansavimas (milijonais JAV dolerių)	Projektų skaičius	Su projektais susijusių ES institucijų skaičius*	Su projektais susijusių JAV institucijų skaičius*
2001	1,5	2,0	13	33	38
2002	1,6	2,2	13	40	40
2003	1,6	2,1	12	40	37
2004	1,9	2,3	13	41	39
Viso	6,6	8,6	51	154	154

⁴ Žr. 1 ir 2 išnašas.

⁵ Kanados gairės: http://europa.eu.int/comm/education/programmes/eu-canada/call/guidecan_en.pdf
JAV gairės: http://europa.eu.int/comm/education/programmes/eu-usa/call/guideus_en.pdf

⁶ Žr. dalis „Kokio dydžio finansinę paramą galima gauti?“:

ES interneto svetainėje apie Kanados programą:

http://europa.eu.int/comm/education/programmes/eu-canada/canada_en.html

ES interneto svetainėje apie JAV programą:

http://europa.eu.int/comm/education/programmes/eu-usa/usa_en.html

	EB ir Kanados programa				
Metai	ES finansavimas (milijonais EUR) 15 02 03 biudžeto eilutė (ex B7-830)	Kanados finansavimas (milijonais Kanados dolerių)	Projektų skaičius	Su projektais susijusių ES institucijų skaičius*	Su projektais susijusių Kanados institucijų skaičius*
2001	0,7	1,2	6	23	25
2002	0,7	1,2	6	21	26
2003	0,8	1,2	6	19	19
2004	0,8	1,2	6	21	19
Viso	3,0	4,8	24	84	89

* Kai kurios institucijos gali dalyvauti daugiau nei viename projekte.

	Fulbright ir Europos Sąjungos programa	
Metai	Finansavimo dydis	Finansavimo gavėjų skaičius
2001	60.000	9
2002/2003	129.000	11
2004	100.000	8
Viso	289.000	28

3. ĮVERTINIMAS

Remiantis 2004 m. balandžio mėn. paskelbtu kvietimu teikti paraiškas⁷, 2004 m. rugsėjo mėn. su bendrove *Ecorys NEI* (Nyderlandai) buvo sudaryta sutartis dėl EB ir JAV bei EB ir Kanados bendradarbiavimo programų aukštojo mokslo ir mokymo srityse tarpinio įvertinimo. Įvertinimas buvo pradėtas 2004 m. spalio mėn. ir vyko penkis mėnesius iki 2005 m. vasario mėn. pabaigos. 2005 m. kovo 4 d. Komisija gavo galutinę įvertinimo ataskaitą.

Remiantis metodika vertinimo duomenys buvo renkami iš dokumentinių įrodymų ir esamų šaltinių (programos dokumentai, paraiškos, ataskaitos ir duomenų bazės), apžvalgų, organizuotų pokalbių Europos Sąjungoje, Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Kanadoje, bei tikslinių grupių ir atvejo tyrimų metu sukauptos informacijos.

4. ĮVERTINIMO REZULTATAI

Nepriklausomo vertinimo metu buvo padaryta išvada, kad programos yra veiksminga priemonė kuriant ilgalaikes transatlantines partnerystes aukštojo mokslo ir profesinio mokymo srityse. Vertintojai pastebėjo, kad, remiantis bendra arba abipusiai parengta mokymo programa, beveik visų projektų metu buvo sėkmingai vykdomi studentų mainai. Programos ypač paskatino dalyvaujančias institucijas, fakultetus ir studentus užmegzti ilgalaikius ryšius su JAV ir Kanados partneriais ir pastebimai pagerino žinias apie skirtingų šalių kultūrą bei dalyvių igūdžius visais lygmenimis. Vertintojai padarė išvadą, kad programos turi didelį

⁷ Kvietimas teikti paraiškas Nr. EAC/24/04, paskelbtas OL 2004-S 77-065229, 2004 4 20

neišnaudotą potencialą, kurį galima būtų realizuoti žymiai padidinus esamus biudžeto išteklius. Komisija pritaria, kad yra galimybių toliau naudotis šių programų potencialu.

4.1. Intervencijos logika

Vertintojai padarė išvadą, kad dabartinio pobūdžio programos yra nuoseklios ir sėkmingai veikia, ir, kad bendrai visos prielaidos, kuriomis yra pagrįsta programų intervencijos logika, yra veiksmingos. Vertintojų nuomone programos papildė kitas atitinkamas intervencijas. Jokie svarbesni išorės veiksniai pastaraisiais metais nedarė įtakos programos rezultatams, išskyrus rugsėjo 9-11 d. įvykių neigiamą įtaką JAV studentų norui studijuoti užsienyje. Komisija šiuo klausimu sutinka su vertintojų tyrimu.

4.2. Aktualumas

Vertintojai nustatė, kad programos ir toliau atitinka tikslus stiprinti transatlantinį bendradarbiavimą bei gerinti Europos Sąjungos švietimo ir mokymo sistemų kokybę. Projekto partneriai, dalyvaujantys studentai ir kitos suinteresuotosios šalys pritaria oficialiems tikslams, ypač tikslui „skatinti artimesnį tarpusavio supratimą“ ir „gerinti žmogiškųjų išteklių plėtros kokybę“. Vertintojai padarė išvadą, kad programos sudaro daug galimybių mokytis visą gyvenimą, nors nedidelis biudžetas ir riboja galimybę pilnai išnaudoti jų potencialą. Tačiau vertintojai nustatė, kad dalyvaujančioms institucijoms ne visi oficialūs tikslai yra vienodai svarbūs.

4.3. Veiksmingumas

Vertintojai nusprendė, kad programų rezultatai ir poveikis pilnai atitiko jose iškeltus tikslus. Tačiau vertintojai nustatė, kad programos yra per mažos apimties, kad būtų sukurtas sisteminis poveikis. Be to, vertintojai pabrėžė, kad manoma, jog Europos Komisija programą valdo „biurokратиškai“.

Programos prisidėjo prie studentų, diplomantų ir stažuotojų mokslo kokybės stiprinimo bei žymaus skirtingų šalių suvokimo apie viena kitos kultūrą gerinimo visais lygiais. Daugelis pasikeitimuose dalyvavusių studentų ir darbuotojų dalinasi savo asmenine patirtimi su draugais ir šeima savo gimtojoje šalyje taip skatindami supratimą apie transatlantinių šalių kultūras platesniu mastu. Programos suteikė daugiau galimybių dalyvaujantiems studentams padirbėti tarptautinėje aplinkoje. Vertintojai padarė išvadą, kad studentų dalyvavimas transatlantiniuose pasikeitimuose sustiprins jų galimybes padaryti tarptautinę karjerą.

Finansinė parama programose dalyvaujančioms aukštojo mokslo ir profesinio mokymo institucijoms davė didžiulį postūmį kurti ir stiprinti transatlantinius kontaktus.

4.4. Efektyvumas

Programos vertinamos kaip rentabilios, ypač atsižvelgiant į labai dideles pasirengimo ir organizacines išlaidas, susijusias su transatlantinės partnerystės su institucijomis iš kelių valstybių narių kūrimu. Vertintojai nustatė, kad vienam projektui skiriamo biudžeto vos pakanka projekto veiklai įgyvendinti. Efektyvumo naudą galima būtų pasiekti labiau atskiriant pasirengimui skirtas dotacijas nuo dotacijų pilniems įgyvendinimo projektams ir skiriant studentų bei darbuotojų mobilumui numatytą finansavimą tik projektams, kurie yra jau pažengę į priekį kuriant bendradarbiavimo pagrindą, kaip kad vienareikšmiškos institucinės

paramos, gero darbo tinklo ar susitarimų dėl kreditų pripažinimo ir studentų atrankos bei pasirengimo procedūrų projektams.

Vertintojai taip pat pabrėžė, kad Komisijos tarnybos turi struktūriškiau lyginti projektų veiklą ir pasiūlyti įvesti programine įranga ir (arba) internetu valdomą stebėsenos sistemą.

Komisija iš dalies sutinka su vertintojais. Gerinant paraiškų teikimui taikomus standartus ir teikiant finansavimą projektams, kurių rengėjai atrankos metu gali įrodyti, kad tai jau pažengusio į priekį bendradarbiavimo projektas, programos taptų efektyvesnėmis. Esama labai mažai įrodymų, kad pasirengimui skiriamos dotacijos iš tiesų pagerina projektų kokybę. Komisija mano, kad internetu valdomos stebėsenos sistemos įvedimas nepasiteisintų dėl programos apimties. Tokia sistema gali būti numatyta tik kaip veiksmų pagal kitas Bendrijos programas švietimo ir mokymo srityse dalis.

4.5. Naudingumas ir tvarumas

Vertintojai padarė išvadą, kad programos rezultatai – tai svarbi ir galbūt ilgalaikė nauda susijusiems asmenims ir institucijoms. Dabartinių projektų partnerių planai ir buvusių projektų rezultatai rodo, kad projektai yra didžia dalimi tvarūs, nors ir ne visi veiksmai toliau tęsiami tokiu pačiu būdu. Projektui pasibaigus trūksta alternatyvių finansavimo šaltinių, o tai tampa kliūtimi tolesniam studentų mobilumui.

Manoma, kad programos parengtos atsižvelgiant į subsidiarumo principą. Sudarytas tam tikras skaičius dvišalių susitarimų tarp universitetų abejose Atlanto pusėse. Tačiau programos sukuria daugiašalį Europos Sąjungos aspektą, kurio trūkta dvišaliuose susitarimuose. Be to, programos administravimas Europos Sąjungos lygiu leidžia kurti masto ekonomijas.

4.6. Fulbright ir Europos Sąjungos programa

Fulbright ir Europos Sąjungos programa yra maža, tačiau svarbi bendros EB ir USA programos dalis. Vertintojai nusprendė, kad stipendijų programa vaidina svarbų vaidmenį stiprinant politinius ir kultūrinius ryšius tarp Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų. Daugelis dalyvių iš Europos Sąjungos atstovauja institucijoms, kurių specializacija – Europos integracijos studijos. Tačiau vertintojai pabrėžė, kad Fulbright ir Europos Sąjungos programa yra palyginti nežinoma nacionalinėse mokslo institucijose. Pagal Fulbright ir Europos Sąjungos programą gaunantieji dotacijas yra patenkinti suteiktomis galimybėmis ir gauta parama.

5. REKOMENDACIJOS

Toliau pateikiamos vertintojų rekomendacijos (kursyvu) kartu su Komisijos pastabomis.

5.1. Intervencijos logika

- (1) *Kadangi dar nepripažinta, kad visi tikslai yra vienodai svarbūs, mes rekomenduojame prioritetą suteikti šešiems programų oficialiems tikslams (programų konkrečių tikslų atžvilgiu). Reikėtų ypač apsvarstyti kaip iš naujo suformuluoti ar panaikinti su el. ir nuotoliniu mokymusi susijusį tikslą.*

Komisija su šia rekomendacija sutinka.

5.2. Aktualumas

- (2) *Kanados studentų dalyvavimas dabar yra apribotas – programose gali dalyvauti pirmosios pakopos studijų ir antrosios pakopos studijų studentai iki 30 metų amžiaus. Atsižvelgiant į mokymosi visą gyvenimą reikšmę, šį amžiaus apribojimą reikėtų taikyti lanksčiau. Atitinkamai, vertinimo grupė rekomenduoja iš naujo svarstyti Kanados programoje nustatytą amžiaus kriterijų.*

Amžiaus kriterijus taikomas pagal Kanados teisės aktus.

- (3) *Be to, atsižvelgdami į poreikį, mes rekomenduojame išplėsti programą ir leisti joje dalyvauti trečiosios pakopos studijų studentams.*

Šis programos išplėtimas sumenkintų programų poveikį, nes sumažėtų ir taip nepakankamas pirmosios pakopos ir antrosios pakopos studijų studentų pasikeitimams skiriamas finansavimas.

5.3. Veiksmingumas

- (4) *Siekiant geriau suderinti projekto planavimo laikotarpį su tikruoju projekto laikotarpiu, mes rekomenduojame sudaryti daugiau galimybių rengti vienerių metų parengiamuosius projektus, pageidautina kaip konsorcių projektų sudedamąją dalį. b) Be to, mes rekomenduojame, kad programą valdanti institucija aiškiai išdėstytų savo poziciją dėl taip vadinamų „išlaidų nereikalaujančių“ projektų išplėtimo. c) Taip pat reikėtų rimtai svarstyti kaip sudaryti galimybes sėkmingus projektus pristatyti tęstinio mobilumo finansavimui gauti.*

Iš savo patirties Komisija sutinka, kad daugiametis finansavimas turėtų būti skiriamas projektams, kurie yra jau pažengę į priekį kuriant bendradarbiavimo pagrindą, kaip kad vienareikšmiškos institucinės paramos, gero darbo tinklo ar susitarimų dėl kreditų pripažinimo ir studentų atrankos bei pasirengimo procedūrų projektams. Tai galima pasiekti griežtinant atrankos ir finansavimo skyrimo kriterijus.

- (5) *Norint padidinti programų poveikio sritį (atsižvelgiant į programų siekius), mes rekomenduojame gerokai padidinti bendradarbiavimo programų biudžetą.*

Komisija atkreipia dėmesį į šią rekomendaciją, tačiau tokį patį išsipareigojimą savo ruožtu turėtų prisiimti ir Jungtinės Amerikos Valstijos bei Kanada.

- (6) *Daugelio projektų įgyvendinimo metu susiduriama su tokiomis pačiomis problemomis organizuojant pagal juos vykdomą veiklą, todėl mes rekomenduojame sudaryti galimybes projektų pateikėjams ir projektų partneriams susipažinti su gera praktika, pavyzdžiui, internete. Aprašant gerą praktiką turėtų būti pateikiama informacija apie tokius dalykus kaip kalbų mokymo organizavimas ir kultūrinis pasirengimas, švietimo aplinkos koordinavimas, dalyvaujančių institucijų struktūros ir tvarkaraščiai. Reikėtų ypač atkreipti dėmesį į sėkmingą sklaidos ir tęstinę veiklą.*

Komisija su šia rekomendacija sutinka.

- (7) *Siekiant kiek įmanoma daugiau palengvinti projekto partnerių administracinę naštą mes rekomenduojame pertvarkyti administracines procedūras. b) Be to, mes manome, kad programos vadovų grupė galėtų stiprinti bendravimą su projektų partneriais*

veiksmingumą. Galimas sprendimas – tam tikram projektų skaičiui paskirti atsiskaitymų vadovą.

Programa valdoma pagal Finansinio reglamento nuostatas. 2004 m. Komisija skyrė papildomus darbuotojus darbui su programomis.

5.4. Efektyvumas

- (8) *Mes rekomenduojame skirti papildomus programų valdymo išteklius, pavyzdžiui, paskirti programų vykdomąją agentūrą. b) Be to, mes rekomenduojame suderinti programų procedūrų kalendorių su akademinių ir (arba) mokslo metų kalendoriumi. c) Siekiant pagerinti projektų efektyvumą institucijas reikėtų informuoti apie sprendimus dėl jų pasiūlymų bent prieš šešis mėnesius iki jų akademinių ir mokslo metų pradžios. Atitinkamai projektų atrankos tvarka taip pat turėtų prasidėti šešiais mėnesiais anksčiau.*

Atsižvelgiant į politinę partnerių administracijų bendradarbiavimo reikšmę vykdomoji agentūra nebūtų tinkamas sprendimas. Laiko grafiko atžvilgiu bus atsižvelgta į pasiūlymą 6 mėnesiais anksčiau pradėti atrankos procedūrą.

- (9) *Mes rekomenduojame stengtis parengiamuosius projektus visapusiškai susieti su trijų metų trukmės projektais. Dotacijos parengiamajam projektui laimėjimas turėtų reikšti didesnę tikimybę gauti paramą trijų metų trukmės projektui. Tai paskatins institucijas imtis pakankamų parengiamųjų veiksmų.*

Nėra įrodymų, kad pasirengimui skiriamomis dotacijomis iš tiesų prisidedama prie projektų kokybės gerinimo.

- (10) *Pagal dabartinę stebėsenos metodą negalima atlikti veiksmingo projektų palyginimo. Mes rekomenduojame tobulinti ir stiprinti esamą programine įranga valdomą stebėsenos sistemą, pageidautina per internetą. JAV ir Kanados stebėsenos sistemos yra geri pavyzdžiai, nes šios sistemos leidžia reguliariai lyginti projektus ir keistis informacija apie gerą praktiką. Reikėtų pagalvoti ir apie klausimynų naudojimą stebėsenos metu.*

Komisija sutinka ir aiškinasi geriausią būdą šiai rekomendacijai įgyvendinti.

5.5. Nauda ir tvarumas

- (11) *Mes rekomenduojame projektų atrankos proceso metu atsižvelgti į turimą kontaktinę informaciją apie buvusius projektus. Tačiau šią rekomendaciją reikėtų atsargiai vertinti, nes atrenkant tik tuos projektus, kuriuose dalyvauja anksčiau projektuose dalyvavusios institucijos, gali būti apribotos galimybės gauti finansavimą pagal programas, be to tai gali neskatinti institucijų teikti paraiškas.*

Nors prioritetas teikiamas niekada finansavimo pagal šią programą negavusiems naujiems projektams ir institucijoms, tačiau institucijos, kurios jau buvo dalyvavusios pirmiau finansuotuose projektuose, iš tiesų gali teikti paraiškas pagal kiekvieną naują kvietimą teikti pasiūlymus.

- (12) *Mes rekomenduojame į projekto planą įtraukti tvarumo aspektą. Tinkamas būdas tai padaryti – tai reikalavimas į galutinę ataskaitą įtraukti tvarumo planą. Tvarumo plane*

turėtų būti aiškiai nurodoma, kurie veiksmai turi būti tęsiami, kaip jie turėtų būti vykdomi ir kokių reikės išteklių.

Komisija pritaria šiai rekomendacijai.

- (13) *Įvertinimas rodo, kad pats svarbiausias veiksnys skatinant projektų tvarumą yra galimybė gauti dotacijas studentų mobilumui. Todėl mes rekomenduojame skirti papildomą dotaciją studentų mobilumui, nes tai leistų tęsti sėkmingų projektų metu vykdytus studentų mainus.*

Dauguma projektų atskleidė, kad jie yra tvarūs, nes programų metu užmegzti bendradarbiavimo ryšiai išlieka pasibaigus konkrečiam projektui. Tai nebūtinai reiškia, kad veikla ir toliau vykdoma tokiu pačiu būdu. Mobilumas, pavyzdžiui, gali sumažėti ar nutrūkti dėl finansavimo stokos.

- (14) *Mes rekomenduojame platinti informaciją apie gerą praktiką kaip gauti papildomą finansavimą. Tai galima atlikti keliais būdais, įskaitant metinių konferencijų metu skaitomus pranešimus, parengtą vadovą ar duomenų bazę su pavyzdžiais, kuriuos galima būtų gauti iš Europos Komisijos.*

Komisija pritaria šiai rekomendacijai. Komisija užsakė atlikti galimybių studiją apie tarptautinių bendradarbiavimo projektų tvarumą aukštojo mokslo ir profesinio mokymo srityse. Šios studijos rezultatai bus pateikti 2005 m. pabaigoje.

5.6. Fulbright ir Europos Sąjungos programa

- (15) *Jei Europos Komisija siekia sukurti didesnę įvairovę profesiniu ir instituciniu atžvilgiu, tuomet temų atranka turėtų būti ne tokia griežta ir didesnis dėmesys turėtų būti skiriamas Europos akademiniams institucijoms. Mes rekomenduojame daugiau skelbti apie Fulbright ir ES programą, pavyzdžiui, akademinuose žurnaluose skelbiant kvietimus teikti pasiūlymus.*

Šis veiksmas yra apibūdintas EB ir JAV susitarimo priede. Į vertintojų pasiūlymą bus atsižvelgta, kai bus atnaujinamas susitarimas siekiant plačiau įtraukti su ES ir JAV santykiai susijusius klausimus. Komisija pripažįsta, kad reikia daugiau teikti informacijos apie Fulbright ir ES programą.

- (16) *Stebėsenos ir įvertinimo tikslais Fulbright komisija turėtų paprašyti finansavimo gavėjus išsamiau nurodyti, ką jie nuveikė stažuodamiesi užsienyje ir grįžę. Dalyvavimo programoje rezultatai (pvz. straipsniai, knygos ir pan.) turėtų būti įtraukti į duomenų bazę.*

Komisija pritaria šiai rekomendacijai.

- (17) *Mes rekomenduojame nustatyti minimalią šešerių mėnesių stažuotės užsienyje trukmę (vieną semestrą). Investicijų susigrąžinimas yra apribojamas, jei stipendininkai išsiunčiami tik trejų ar ketverių mėnesių laikotarpiui.*

Ne mažiau kaip vieno semestro trukmės stažuotės užsienyje reikalavimas turėtų būti taikomas kaip prioritetas, o ne atrankos kriterijus.

- (18) *Panašu, kad finansavimo gavėjai nežino apie Fulbright ir ES programos buvusių stažuotojų organizaciją, todėl mes rekomenduojame pagerinti informuotumą apie minėtą organizaciją.*

Komisija supranta šios rekomendacijos vertę.

- (19) *Fulbright ir ES programos finansavimo gavėjai turėtų užmegzti tęstinius ryšius su juos priėmusiomis institucijomis. Viena iš galimybių galėtų būti papildomo finansavimo skyrimas ES ir JAV institucijoms organizuoti nuolatinį mokslininkų (trečios pakopos studentų) mainus. Tuo tikslu galima būtų svarstyti kaip papildomą finansavimą susieti su dabartiniu planu teikti dotacijas mobilumui stiprinti pagal ES ir JAV bendradarbiavimo programą.*

Nors pirmoji rekomendacijos dalis yra vertinga, tačiau Komisija mano, kad ši bendradarbiavimo programa turėtų išlaikyti savo specifiškumą ir pagal ją dotacijos turėtų ir toliau būti teikiamos asmenims, o ne institucijoms.

- (20) *Kadangi yra konkrečių perspėjimų, kad paramos gavėjams gali nepakakti finansinių išteklių profesinei veiklai užsienyje padengti, todėl mes rekomenduojame atlikti tyrimą ir įvertinti, ar pagal Fulbright ir ES programą paramos gavėjams suteikiamos finansinės lėšos yra pakankamos.*

Komisija kartu su JAV valdžios institucijomis įvertins pagal Fulbright ir ES programas teikiamų dotacijų adekvatumą.

- (21) *Atsižvelgdami į Fulbright ir ES programos sėkmę mes rekomenduojame didinti programos biudžetą ir taip padidinti metinį akademinių mainų skaičių. Šis padidėjimas turėtų priklausyti nuo bendro ES ir JAV bendradarbiavimo programos stiprinimo.*

Į šias rekomendacijas bus atsižvelgta rengiant būsimą EB ir JAV bendradarbiavimo susitarimą, jų įgyvendinimas priklausys nuo įvairiapusiško ir reikšmingo EB ir JAV bendradarbiavimo programos stiprinimo.

6. IŠVADOS

Tarpiniu įvertinimu patvirtinama EB ir JAV bei EB ir Kanados programų svarba, šios programos buvo sėkmingos ir ypač paskatino transatlantinį bendradarbiavimą aukštojo mokslo ir profesinio mokymo srityje. Vertintojai padarė išvadą, kad didžiosios dalies projektų metu buvo sėkmingai įgyvendintas planuotas mokymo programos vystymas ir studentų mobilumo skatinimo veiksmai, ir, svarbiausia, kad kiekvienos programos metu buvo užmegzti veiksmingi ilgalaikiai instituciniai, profesiniai ir žmonės–žmonėms ryšiai abejose Atlanto vandenyno pusėse. Taigi programos prisidėjo prie abipusio supratimo ir mūsų aukštojo mokslo bei profesinio mokymo programų kokybės gerinimo.

Vertintojai pateikė tam tikrus pasiūlymus kaip pagerinti kai kuriuos programų aspektus, tačiau neaptiko jokių didesnių trūkumų. Daugelis pateiktų pasiūlymų yra susiję su būsimomis, o ne dabartinėmis programomis. Komisija jau ėmėsi veiksmų kai kurių pasiūlymų atžvilgiu ir į daugelį jų atsižvelgs pirmiau nurodytu būdu.